

FLEXPENSION I TJÄNSTEFÖRETAG

Översiktlig information om
flexpension i Skolan

almeGa

MARS 2024

Innehåll

Vad är flexpension?	3
Varför flexpension?	4
Vem får flexpension?	5
Flexpension – en del i pensionssystemet	6
Möjlighet att gå ned i arbetstid	8
Kontakta oss gärna	9

Vad är flexpension?

Flexpension i Tjänsteföretag innehåller två delar. Den ena delen är en förstärkning av tjänstepensionen genom en kompletterande flexpensionspremie som arbetsgivaren betalar. Den andra är en möjlighet att gå ned i tid mot slutet av arbetslivet. De båda delarna kan användas oberoende av varandra.

Flexpension i Tjänsteföretag införs:

- 1 september 2024 i Friskoleavtalet med Sveriges lärare

Premien till flexpension införs med 0,6 %. Premien kommer därefter successivt att höjas till maximalt 2 % enligt följande plan:

- 2025 höjs premien med 0,4 % till 1,0 %
- 2026 höjs premien med 0,3 % till 1,3 %
- 2027 höjs premien med 0,3 % till 1,6 %
- 2028 höjs premien med 0,2 % till 1,8 %
- 2029 höjs premien med 0,2 % till 2,0 %

Företag kan – inom ramen för avtalet om Flexpension i Tjänsteföretag – tillåta att anställda får avstå från premien till flexpension. Den som avstår får den vid avståendet aktuella premienivån som lönehöjning i stället. Läs gärna broschyren fördjupad information med möjlighet att välja.

När det gäller flexpension och MBL har parterna kommit överens om följande praktiska hantering: arbetsgivaren informerar lokal facklig part enligt 19 § MBL om de anställda tillåts avstå från flexpension eller inte. Om företaget avser att enbart erbjuda vissa anställda möjligheten att avstå ska arbetsgivaren förhandla enligt 11 § MBL innan företaget fattar ett sådant beslut. Förhandling behöver inte ske om de som undantas från möjligheten att välja att avstå är visstidsanställda under kortare perioder. Arbetstagarorganisationerna har alltid möjlighet att begära förhandling enligt 12 § MBL.

Skyldigheter enligt MBL gäller gentemot respektive avtalsmotpart.

Varför flexpension?

Vi lever längre. Det är positivt, men det får också konsekvenser för våra pensioner eftersom pensionskapitalet ska räcka längre. Flexpension i Tjänsteföretag innebär att en del av utrymmet för löneökningar används till en kompletterande flexpensionspremie som förstärker pensionen.

En annan viktig aspekt av att vi lever längre är att vi förmodligen både vill, kan och av ekonomiska skäl behöver jobba längre. Att gå ned i tid och arbeta mer flexibelt de sista åren kan vara ett sätt att underlätta för individen att arbeta längre. Det kan också vara ett sätt att förbereda sig för och vänja sig till livet som pensionär. Flexpension i Tjänsteföretag innehåller en möjlighet att ansöka om att gå ned i arbetstid från 62 års ålder.

Det blir allt fler pensionärer i Sverige. 2022 var det ca 20 % av befolkningen som fyllt 65 år. Förklaringen är att vi lever längre och att befolkningen ökar. Enligt SCB:s beräkningar har medellivslängden ökat om 45 år till ca 90 år.

om 45 år
beräknas vi ha en
medellivslängd på
90år

2020

2070

Vem får flexpension?

Alla

Alla som omfattas av Sveriges Lärares kollektivavtal med Almega Tjänsteföretagen omfattas av Flexpensionsöverenskommelsen.

Om du är osäker på om du omfattas av ett kollektivavtal som innehåller flexpension kan du fråga din arbetsgivare eller ditt fackförbund.

Flexpensionspremie betalas från den månad man fyller 25 år t o m månaden före man fyller 65 år för de som omfattas av ITP2. För de som omfattas av ITP1 betalas premien t o m månaden före man fyller 66.

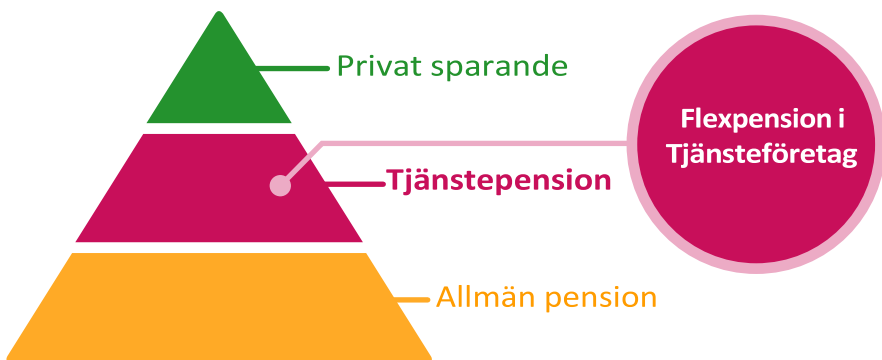

Premien till flexpension faktureras månadsvis av Collectum som en kompletterande pensionspremie till ITP1 eller ITPK (för den som har ITP2). Den som är född 1979 eller senare omfattas av ITP1. Den som är född 1978 och tidigare har ITP2 om företaget inte vid inträdet i kollektivavtalet valt att tillämpa ITP 1 för alla anställda oavsett födelseår. Den kompletterande premien beräknas på den pensionsmedförande lönen enligt ITP1 respektive ITP2 och pengarna placeras i enlighet med de val som gjorts för övriga ITP-premier.

Flexpension för dem som avstått från ITP

De som avstått från ITP förutsätts träffa en individuell överenskommelse med arbetsgivaren om hur flexpension ska hanteras. En sådan överenskommelse kan ha olika innehåll. Det är bra att överenskommelsen dokumenteras. Kontakta gärna ditt arbetsgivar- eller fackförbund för mer information.

Flexpension – en del i pensionssystemet

Vårt pensionssystem består av tre delar:

- allmän pension
- tjänstepension
- privat pensionssparande

Allmän pension

Den allmänna pensionen är lagstadgad. Varje år avsätts 18,5 % av den pensionsgrundande inkomsten till den allmänna pensionen som består av inkomstpension, premiepension och garantipension. Du kan själv bestämma hur premiepensionen förvaltas.

Den allmänna pensionen tjänas in på lön upp till 8,07 inkomstbasbelopp (51 245 kr per månad under 2024). Lön därutöver ger inte rätt till allmän pension. Hur stor den allmänna pensionen blir beror på många faktorer. Den individuella skillnaden är stor. Under Mina sidor på www.pensionsmyndigheten.se och på www.minpension.se kan du se en prognos över din allmänna pension.

Tjänstepension

Tjänstepension är en kollektivavtalad förmån som arbetsgivaren betalar. De flesta tjänstemän omfattas av ITP-planen som innehåller två avdelningar:

- ITP1 som är en premiebestämd plan. Tjänstepensionen bestäms av hur stort pensionskapitalet är när man går i pension. De premier som betalas in och hur de förvaltas avgör hur stor den framtida pensionen blir.
- ITP2 som är en förmånsbestämd plan med en premiebestämd del, ITPK. Tjänstepensionen bestäms utifrån en procentsats av den lön man har när man går i pension, hur länge man arbetat och hur stort kapitalet i den premiebestämda delen ITPK är.

Premien till flexpension förstärker din tjänstepension.

Om du har ITP kan du se värdet av din tjänstepension i beskedet från Avtalat eller på www.minpension.se.

Privat pensionssparande

Det finns olika sätt att själv spara till sin pension. Innan avdragsrätten togs bort var det vanligt med privata pensionsförsäkringar. Nu erbjuds främst andra sparformer för det privata pensionssparandet.

Möjlighet att gå ned i tid

Flexpension i Tjänsteföretag innehåller också en förstärkt möjlighet att ansöka hos arbetsgivaren om att gå ned i arbetstid från 62 års ålder (ITP2) respektive 63 års ålder (ITP1).

Det som fyllt 62 år och har ITP 2, eller fyllt 63 år och har ITP1, kan ansöka om att gå ned i tid. Skillnaden i ålder beror på att arbetsgivaren betalar pensions- och flexpensionspremie ett år längre för dem som har ITP1. Förutsättningen för att få ansökan beviljad är att det kan ske med hänsyn till verksamhetens krav och behov samt att nedgången görs i pensioneringssyfte. Med pensioneringssyfte menas att man på den del arbetstiden minskat inte får arbeta eller bedriva verksamhet som kan ge inkomst.

Om överenskommelse träffas ändras sysselsättningsgraden permanent. Om tjänstemannen tillhör ITP2 ska arbetsgivaren fortsätta att anmäla inkomst till Collectum utifrån den tidigare sysselsättningsgraden. Annars skulle det, beroende av ITP2:s konstruktion, bli en stor minskning av tjänstemannens livsvariga pension. För den som tillhör ITP1 görs ingen motsvarande utfyllnad. Skyldigheten att anmäla inkomst enligt tidigare sysselsättningsgrad för dem med ITP2 upphör om tjänstemannen tar anställning hos annat företag eller bedriver verksamhet som kan ge inkomst.

Om rörlig lön förekommer behövs en särskild överenskommelse träffas om hur den ska hanteras. Utgångspunkten är att rörlig lön fortsättningsvis ska anmälas utifrån tidigare sysselsättningsgrad med beaktande av faktisk förtjänst, ny sysselsättningsgrad och eventuellt förändrat lönesystem.

Vad ska jag tänka på när jag går ner i arbetstid?

Att gå ned i arbetstid innebär att lönen minskar i motsvarande grad. Det är därför viktigt att tänka på att en lägre lön påverkar mycket annat som beror på lön, till exempel ersättning vid sjukdom, arbetslöshet och inkomstförsäkring. En lägre lön kan också påverka avsättning/intjänandet till allmän pension om du har en inkomst under 8,07 inkomstbasbelopp. Även avsättning och intjänande till ITP1 påverkas.

Om ansökan avslås

Om arbetsgivaren avslår tjänstemannens ansökan om att gå ned i arbetstid ska arbetsgivaren underrätta tjänstemannen om skälen till varför överenskommelse inte kan träffas. Om det finns en klubb eller förening på företaget ska arbetsgivaren även underrätta dem. Den fackliga organisationen kan begära lokal och central förhandling. Om klubb eller förening saknas på arbetsplatsen, kontakta ditt fackförbund. Vid en sådan förhandling anses ansökan avse en deltid om 80 % oavsett vilken sysselsättningsgrad som ansökts. Träffas inte överenskommelse gäller arbetsgivarens beslut även efter förhandlingen.

Kontakta oss gärna

Flexpension i Tjänsteföretag bygger på en lösning mellan parterna som innebär både en kollektiv avsättning och möjlighet till individuell valfrihet. Den ökade valfriheten kan innebära att administrationen ökar för arbetsgivaren och det kan vara svårt för den anställde att bestämma sig. Fördelen med den ökade valfriheten är att flexpension synliggörs och att det möjliggör en ökad individuell anpassning.

Mot bakgrund av vilken betydelse pensionen kommer att ha så ägnar vi i regel alldeles för lite intresse åt den. Förhoppningsvis leder överenskommelsen om Flexpension i Tjänsteföretag till ett ökat intresse för tjänstepensionen som är en av de viktigaste förmånerna i kollektivavtalet.

Om ni har frågor och funderingar, kontakta gärna:

Avtalat: 0770-16 10 00

Almega: 08-762 69 00

Sveriges Lärare: 0775-15 05 00

